

PRÁCE
UČITELE S
HETEROGENNÍ
TŘÍDOU

MOŽNOSTI
DIFERENCOVANÉ
VÝUKY

ŽÁKOVSKÁ DIVERZITA

- Žáci se odlišují ve svých předpokladech (intelekt, SVP, osobnostní charakteristiky, motivace, paměť, učební styl...) i podmínkách pro učení (např. vliv rodinného prostředí).
- Dobrý učitel respektuje a zhodnocuje různost svých žáků a vytváří ve výuce podmínky pro to, aby je co nejčastěji „přistihl při úspěchu.“
- Zhodnocování diverzity vyžaduje nejen tzv. didaktickou tvořivost, ale i proměnu postojů

	01	Dodržuje pravidelné rituály navozující žákům pocit „my“ <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci zažívají pocit sounáležitosti se svými spolužáky i díky společným, opakujícím se postupům a činnostem.
	02	Používá jednoduchý jazyk s možností vizuální podpory pro žáky <i>Přínos pro žáky:</i> Všichni žáci rozumí jednoduchému a srozumitelnému projevu učitele.
	03	Upraví pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci mohou často pracovat na místě, které je pro zvolený způsob výuky nejlepší.
	04	Promýšlí zadání obsahově gradovaných úloh <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci v hodinách řeší takové úlohy, které svou obtížností odpovídají jejich možnostem, a mohou tak zažívat úspěch po dokončení práce.
	05	Vytváří pestré společné učební situace (s případným zapojením asistenta pedagoga) <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci během výuky často dostávají příležitost pracovat způsobem, který jim vyhovuje. Učební situace se střídají tak, aby všichni žáci mohli postupně využívat své vlastní, pro ně funkční postupy.
	06	Ujišťuje se průběžně během výuky, že si všichni žáci vědí rady, pravidelně sbírá zpětnou vazbu od žáků <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci vědí, jak požádat o pomoc v případě, kdy ji při učení potřebují. Nebojí se o ni říci.
	07	Umožní žákům pracovat svým tempem, což přispívá jednak k dokončení práce, jednak k zažití úspěchu ve výuce <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci nejsou stresováni nedostatkem času na dokončení zadaných úloh. Vědí, kolik času jim zbývá a jak případně požádat o časovou rezervu.
	08	Používá kotvící aktivitu pro rychlejší žáky <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci vždy vědí, co mohou dělat v případě, že svou práci dokončí dříve než ostatní.
	09	Nastavuje kritéria hodnocení tak, aby žáci mohli zažívat úspěch <i>Přínos pro žáky:</i> Žáci vědí, za co jsou hodnoceni, a pocit úspěchu mohou zažívat opakovaně.
	10	Podporuje žádoucí chování žáků <i>Přínos pro žáky:</i> U všech žáků ve třídě se posiluje jistota a stabilita v chování tím, že jejich žádoucí chování se pozitivně oceňuje.

DESATERO ZÁSAD PRO ÚSPĚŠNOU PRÁCI S HETEROGENNÍ TŘÍDOU

[HTTPS://WWW.NPI.CZ/IMAGES/
DESATERO_USPESNE_PRACE_S
HETEROGENNI_TRIDOU.PDF](https://www.npi.cz/images/desatero_uspesne_prace_s_heterogenni_tridou.pdf)

PŘÍKLAD GRADOVANÉ ÚLOHY

- Příklad: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 6. TŘÍDA
- **Očekávaný výstup** ŠVP: Žák pojmenuje slovní druhy, roztřídí je; slova přiřadí ke SD.
- Časový rozsah: 1 vyučovací hodina
- **Návrhy výzev (nejde o postupné kroky, žák si vybírá jedno ze čtyř zadání):**
 - 1. Přečti si text. Vytvoř tabulku, do které uvedeš všechny slovní druhy, a ke každému slovnímu druhu uvedeš alespoň tři příklady, které najdeš v textu.
 - 2. Vytvoř tabulku se všemi slovními druhy. Ke každému slovnímu druhu uveď alespoň pět příkladů. Napiš příběh, ve kterém použiješ všechna slova z tabulky. Příběh musí dávat smysl.
 - 3. Prozkoumej předložené reklamy, které jsou vystřižené z novin. Zjisti, které slovní druhy se v nich vyskytují nejčastěji a které vůbec ne. Navrhni vlastní reklamu na libovolný výrobek, ve které použiješ všechny slovní druhy alespoň jednou.
 - 4. Vymysli způsob, jakým prokážeš, že ovládáš slovní druhy. Po konzultaci s učitelem ho zrealizuj.

GRADOVANÉ ÚLOHY

- Gradace zadání – napsat kamarádovi pohlednici z prázdnin, a tím ho potěšit.
Ve vyučovací hodině českého jazyka na prvním stupni může být realizována mírou dopomoci tak, že úroveň obtížnosti A je otevřené zadání vhodné pro zdatnější žáky, úrovně B, C a D poskytují pomoc a podporu slabším žákům. Obtížnost zadání může být nastavena takto:
 - A – žáci píší celý text sami;
 - B – text je zčásti napsaný, žáci ho mají dopsat;
 - C – text obsahuje mezery (chybějící slova) – žáci mají vhodná slova doplnit.

KDE HLEDAT INSPIRACI?

- EDUPRAXE

<http://www.edupraxe.cz/index.php/materialy-podle-predmetu>

- Příklady gradovaných úloh v mezinárodním testování PISA (ČJ, M)

https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/2021_p%C5%99%C3%ADlohy/Mezin%C3%A1rodn%C3%AD%20%C5%A1et%C5%99en%C3%AD/PISA_2020_04_01_e-verze_final.pdf

ÚKOL NA PŘÍŠTĚ

- V souladu s kompetencemi, očekávanými výstupy a stanovenými cíli navrhnete činnosti (učební úlohy), které byste v dané hodině použili, aby bylo stanovených cílů dosaženo. Využívejte přitom Bloomovu taxonomii.
- Použijte minimálně 4 zásady ze studnice nápadů DESATERA, kterými zefektivníte výuku v heterogenní třídě (např. příklad gradované úlohy)
- Úkol odevzdejte opět do pátku před výukou

